

Реферат о завршеној докторској дисертацији:

1. Основни подаци о кандидату и дисертацији:

Кандидат Небојша Антешевић је рођен 1985.године у Добоју. Основну и средњу школу завршио је у Теслићу. На Архитектонском факултету Универзитета у Београду је 2009. године завршио основне, а 2011. године и мастер академске студије архитектуре. Током школске 2005/2006. год. прву годину основних студија архитектуре похађао је на Архитектонском факултету Техничког универзитета у Делфту. Мастер студије примењене уметности, смер сценографија, завршио је 2012. године на Факултету за уметност и дизајн Универзитета Мегатренд у Београду.

На Одељењу за историју уметности Филозофског факултета Универзитета у Београду уписао је 2013. године докторске академске студије из Историје архитектуре. Јуна 2019. године, одлуком Наставног и Научно-уметничког већа Архитектонског факултета у Београду, стекао је звање истраживач-сарадник. У тој установи је на предметима три предавача (проф.Александру Вуја, доц.Гордана Милошевић Јевтић и доц.Зоран Абадић) активно сарађивао у настави. На позив проф.Александра Кадијевића, током школске 2019/2020. године радио је као докторанд у настави Одељења за историју уметности Филозофског факултета у Београду (курсеви „Архитектура од ренесансе до постмодернизма“ и „Архитектура у Србији од краја 17. до почетка 21.века“). Од 1. јануара 2015. године запослен је у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Републике Србије.

Небојша Антешевић је објавио низ научних и стручних радова о новијој и савременој архитектури Југославије, **Србије**, Хрватске и Босне и Херцеговине. Учествовао је на више научних скупова, стручних пракси, семинара и радионица међународног и националног карактера. Сарађивао је са Матицом српском,

Фондацијом Милан Злоковић, Заводом за проучавање културног развитка, Заводом за заштиту споменика културе града Београда, Музејом примењене уметности, Филозофским факултетом Универзитета у Приштини са седиштем у Косовској Митровици, Архитектонским факултетом Свеучилишта у Загребу, Do.co.mo.mo. Srbija, STRAND - Sustainable Urban Society Association, Инжењерском комором Србије, Друштвом архитеката Новог Сада, стручним институцијама из Републике Српске и бројним едукативним веб-порталима. Бави се и пројектовањем, сценографијом, дизајном и организационим радом у области архитектонске струке. У јулу 2021. год. изабран је за члана управног одбора Друштва архитеката Београда.

Дисертација Небојше Антешевића носи наслов „*Архитектура модерних туристичких објеката Југославије (1930-1985)*“. Систематизована је на 645 страна аналитичког текста са прилозима. Тематска поглавља су употпуњена научним апаратом и инструктивним црно-белим и колор илустрацијама (фотографије, цртежи, дијаграми, мапе).

2. Предмет и циљ дисертације:

Кандидат је дисертацију израдио на основу оригиналне идеје, значајне за развој науке, њену примену, односно развој научне мисли уопште. Њен предмет представља богато туристичко наслеђе модерног архитектонског усмерења, распрострањено у свим деловима међуратне и послератне Југославије. Пажња је равномерно поклоњена историјату, топологији, конструкцији, морфологији, функцији, естетици, типологији, семантици и урбанистичкој диспозицији туристичких објеката. Осим у примарном архитектонско-урбанистичком сегменту, туристичко наслеђе је сагледано у дубљем социо-економском и културолошком контексту. Циљ рада се огледа у успостави темељите и заокружене слике о

карактеру и значају тог запостављеног сегмента југословенског градитељског наслеђа, парцијално осветљеног са историографског становишта.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању:

Две кључне истраживачке хипотезе, изнете у ауторовој пријави теме, у рукопису дисертације су научно потврђене. Убедљиво је доказано да су друштвени модернизацијски токови, изражени кроз државне грађевинске и културне политике, стратегије и пројекте, утицали на активно планирање и изградњу модерних туристичких капацитета, у циљу развоја туризма који је у Југославији имао велики социјални и идеолошки значај. Такође је потврђено да се кроз развој и процес осавремењивања модерних туристичких објеката може у континуитету пратити развој модерне архитектуре у различитим подручјима Југославије, кроз примену и обогаћивање њених темељних принципа. Аргументи који хипотезе потврђују, изнети су у текстуалној и илустративној форми.

4. Кратак опис садржаја дисертације:

Дисертација је функционално одељена на седам засебних тематско-проблемских поглавља: 1. Увод. Предмет и методологија проучавања архитектуре туристичких објеката; 2. Успон туризма и архитектонског модернизма (1920-1941); 3. Улога туристичке изградње у раздобљу архитектонског соцреализма (1947-1955); 4. Демократизација туризма и формирање ауторског израза у туристичкој архитектури (1956-1966); 5. Амбијент, ликовност, доживљај: концепцијске и естетске доминанте архитектуре туристичких објеката (1967-1975); 6. Југославија у постмодерном добу: Нови изазови у туристичкој архитектури (1976-1985); 7. Закључак: Значај туристичких објеката за развој архитектуре Југославије (1930-

1985). Иза њих следе: Списак скраћеница, Извори и литература, Биографија и Изјава аутора.

5. Остварени резултати и научни допринос дисертације:

Дисертација Небојше Антешевића представља најцеловитији осврт на архитектуру модерних туристичких објеката Југославије, значајан за развој научне мисли, архитектонске историографије и академске едукације. Подробна и слојевита, знатно употпуњује претходна истраживања, углавном монографски усмерена на туристички најразвијеније регије, ауторске опусе и кључне реализације. Проистекла из вишегодишњег проучавања примарних и секундарних извора распоређених на ширем пост-југословенском простору (*in situ*, у архивима, музејима, заводима за заштиту културних споменика, пројектантским установама, библиотекама, хемеротекама, фототекама, приватним фондацијама и заоставштинама), умногоме обогаћује сазнања о том специфичном архитектонском типу. Међуратни и послератни примери сагледани су равномерно и критички доследно, у духу савремених интердисциплинарних истраживачких стратегија. Отуд је Антешевићева дисертација у методолошком смислу подједнако инспиративна посленицима културно-историјских, техничких и друштвених наука, колико и конзерваторима и туризмомолозима.

6. Закључак:

Дисертација Небојше Антешевића је урађена у свему према одобреној пријави, представљајући оригинално и самостално научно дело. По структури и форми задовољава критеријуме израде докторских дисертација на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Представља допринос историографији југословенске архитектуре двадесетог века, а посебно изучавању њених тековина у области

туризма. Будући да слојевито исцрпљује предметну тему, као и да подстиче даља проучавања модерног туристичког наслеђа, сматрамо да су се стекли услови за њену јавну одбрану.

у Београду 9.11.2021.год.

Потписи чланова комисије:

др *Александар Кадијевић*, редовни професор, Универзитет у Београду, Филозофски факултет, ментор

др *Златко Карач*, изванредни професор, Свеучилиште у Загребу, Архитектонски факултет

др *Александра Ступар*, редовни професор, Универзитет у Београду, Архитектонски факултет

др *Милан Попадић*, ванредни професор, Универзитет у Београду, Филозофски факултет

др *Владана Путник Прица*, научни сарадник, Универзитет у Београду, Филозофски факултет

